

TEISINGUMO TEISMO (antroji kolegija) SPRENDIMAS

2006 m. birželio 15 d.*

Sujungtose bylose C-393/04 ir C-41/05

dėl *cour d'appel de Liège* (C-393/04) ir *tribunal de première instance de Liège* (C-41/05) (Belgija) 2004 m. rugsėjo 15 d. ir 2005 m. sausio 24 d. Sprendimais, kuriuos Teisingumo Teismas gavo atitinkamai 2004 m. rugsėjo 17 d. ir 2005 m. vasario 3 d., pagal EB 234 straipsnį pateiktų prašymų priimti prejudicinį sprendimą byloje

Air Liquide Industries Belgium SA

prieš

Ville de Seraing (C-393/04),

Province de Liège (C-41/05),

TEISINGUMO TEISMAS (antroji kolegija)

kurį sudaro kolegijos pirmininkas C. W. A. Timmermans, teisėjai J. Makarczyk, R. Silva de Lapuerta (pranešėja), P. Kūris ir G. Arestis,

* Proceso kalba: prancūzų.

generalinis advokatas A. Tizzano,
posėdžio sekretorė K. Sztranc, administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2005 m. spalio 13 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

- *Air Liquide Industries Belgium SA*, atstovaujamos advokatų P. De Bandt, H. Deckers ir G. Lienart,

- Sereno miesto, atstovaujamo advokatų J.-L. Gilissen, R. Ghods ir M.-P. Donea,

- Lježo provincijos, atstovaujamos advokato C. Collard,

- Belgijos vyriausybės, atstovaujamos M. Wimmer,

- Europos Bendrijų Komisijos, atstovaujamos J.-P. Keppenne ir B. Stromsky,

susipažinęs su 2006 m. kovo 30 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,

priima šį

Sprendimą

- 1 Prašymai priimti prejudicinį sprendimą susiję su valstybės pagalbos sąvokos išaiškinimu ir su nacionaliniu lygiu galinčiomis kilti tokios pagalbos egzistavimo teisinėmis pasekmėmis. Jie taip pat susiję su lygiaverčio poveikio mokėjimo ir vidaus mokesčio sąvokų išaiškinimu.
- 2 Šie prašymai buvo pateikti nagrinėjant ginčus, kilusius tarp *Air Liquide Industries Belgium SA* (toliau – *Air Liquide*) ir, pirma, Sereno miesto bei, antra, Lježo provincijos.
- 3 *Air Liquide* – tai tarptautinė grupė, kurios specializacija pramoninių ir medicininių dujų gamyba bei tiekimas ir kuri taip pat teikia su tuo susijusias paslaugas. Konkrečiai kalbant, *Air Liquide* tiekia deguonį, azotą, vandenilį bei daug kitų dujų įvairiems veiklos sektoriams, kaip antai juodosios metalurgijos arba rafinavimo, chemijos arba metalurgijos, stiklo pramonės, elektronikos, popieriaus, žemės ūkio produktų gamybos ir sveikatos arba erdvėlaivių pramonės veiklos sektoriams.
- 4 Vykdydama savo veiklą *Air Liquide* visų pirma užtikrina pramoninių dujų tiekimą iš įvairių Belgijoje, Prancūzijoje ir Olandijoje esančių gamybos vietų šiose trijose valstybėse įsisteigusiems savo klientams. Minėtose valstybėse ši tiekimo veikla užtikrinama naudojantis labai aukšto slėgio kanalizacijų tinklu, leidžiančiu aprūpinti būtent stambius juodosios metalurgijos ir cheminės gamybos vietose įsisteigusius vartotojus.

- 5 Tam, kad aprūpintų savo kanalizacijų tinklą, *Air Liquide* Lježo provincijoje, Sereno miesto teritorijoje eksploatuoja pramoninių dujų jėgainę. Šioje jėgainėje yra slėginė šių dujų išgavimo įranga.

Nacionalinis teisinis pagrindas

- 6 1999 m. gruodžio 13 d. Sereno miesto komunos taryba priėmė reglamentą, įtvirtinantį mokestį už varomąją jėgą. Šis reglamentas šios komunos teritorijoje įsteigtoms pramonėms, prekybos, finansų arba žemės ūkio įmonėms nustatė metinį mokestį už variklius, naudojamus eksploatuojant įrenginius arba jų papildomas dalis, neatsižvelgiant į tai, kokia medžiaga arba energijos šaltiniu jie varomi. Šio mokesčio dydis proporcingas naudojamam variklio pajėgumui.
- 7 Šio reglamento 3 straipsnis numatė tam tikras situacijas, kurioms esant nuo šio mokesčio atleidžiama. Konkrečiai kalbant, pagal šio straipsnio devintąją pastraipą slėginėje gamtinių dujų išgavimo įrangoje paleidžiant aprūpinimo vamzdynuose sukuriančius slėgio režimą kompresorius naudojami varikliai atleidžiami nuo mokesčio už varomąją jėgą.
- 8 1998 m. spalio 30 d. ir 1999 m. spalio 29 d. Lježo provincijos taryba priėmė reglamentą, įtvirtinantį mokestį už varomąją jėgą. Šis reglamentas nustatė Lježo provincijai mokamą metinį mokestį už variklius, neatsižvelgiant į tai, kokia yra juos paleidžianti srovė. Šiuo mokesčiu apmokestinamos pramonės, prekybos, finansų, žemės ūkio įmonės ir tam tikros profesijos atstovai arba amatininkai. Jo dydis proporcingas naudojamam variklio pajėgumui.

- 9 Šio reglamento 5 straipsnis numatė daug situacijų, kurioms esant atleidžiama nuo šio mokesčio. Konkrečiai kalbant, pagal minėto reglamento 5 straipsnio 12 dalį slėginėje gamtinių dujų įrangoje paleidžiant aprūpinimo vamzdynuose sukuriančius slėgio režimą kompresorius naudojami varikliai atleidžiami nuo mokesčio už varomąją jėgą.

Pagrindinės bylos ir prejudiciniai klausimai

Byla C-393/04

- 10 2000 m. birželio 28 d. *Air Liquide* gavo iš Sereno komunos pranešimą, kuriuo jai buvo nurodyta sumokėti 41 275 757 BEF (1 023 199,20 EUR) sumą kaip mokestį už varomąją jėgą, susijusią su 1999 metų veikla.
- 11 2000 m. rugsėjo 22 d. *Air Liquide* minėtos komunos burmistro ir jo patarėjų kolegijai pateikė reikalavimą atleisti nuo šio mokesčio.
- 12 Po to, *Air Liquide tribunal de première instance de Liège* pareiškė ieškinį dėl sprendimo atmesti šį reikalavimą panaikinimo. Nagrinėjant šį ieškinį ji rėmėsi diskriminuojamuoju mokesčio už varomąją jėgą pobūdžiu, būtent dėl gamtinių dujų tiekimo bendrovių atleidimo nuo mokesčio, kurį ji laiko savavališku.
- 13 2002 m. lapkričio 28 d. Sprendimu *tribunal de première instance de Liège* minėtą ieškinį atmetė kaip nepagrįstą.

- 14 *Air Liquide* dėl šio sprendimo pateikė apeliacinį skundą *cour d'appel de Liège*, kuris nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šį prejudicinį klausimą:

Ar tik gamtinių dujų talpyklose naudojamų variklių atleidimas nuo komunos mokesčio už varomąją jėgą, kuris netaikomas varikliams, naudojamiems kitoms pramoninėms dujoms, turi būti laikomas valstybės pagalba konsoliduotos Europos bendrijos steigimo sutarties 87 straipsnio prasme?“

Byla C-41/05

- 15 2000 m. balandžio 20 d. ir 2001 m. gegužės 9 d. Lježo provincija *Air Liquide* nusiuntė pranešimą, kuriuo jai nurodė sumokėti 4 744 980 BEF (117 624,98 EUR) sumą už 1999 finansinius metus ir 2 403 360 BEF (59 577,74 EUR) sumą už 2000 finansinius metus kaip mokesčių už varomąją jėgą.
- 16 2000 m. birželio 26 d. ir 2001 m. liepos 23 d. *Air Liquide* Lježo provincijos valdžios institucijoms pateikė reikalavimus atleisti nuo šių mokesčių.
- 17 Kadangi šie reikalavimai buvo atmesti, *Air Liquide* pareiškė ieškinį *tribunal de première instance de Liège* dėl atleidimo nuo minėtų mokesčių ir dėl anksčiau už 1999 finansinius metus sumokėtų mokesčių, kurių suma 30 788 100 BEF (763 217,06 EUR), grąžinimo. Nagrinėjant šį ieškinį ji rėmėsi diskriminuojamuoju mokesčio už varomąją jėgą pobūdžiu, būtent dėl gamtinių dujų tiekimo bendrovių atleidimo nuo mokesčio, bei šio mokesčio nesuderinamumu su EB sutartimi.

18 Tokiomis aplinkybėmis *tribunal de première instance de Liège* nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

- „1. Ar tik gamtinių dujų talpyklose naudojamų variklių atleidimas nuo provincijos mokesčio už varomąją jėgą, kuris netaikomas varikliams, naudojamiems kitoms pramoninėms dujoms, turi būti laikomas valstybės pagalba konsoliduotos Europos bendrijos steigimo sutarties 87 straipsnio prasme?

2. Teigiamai atsakius į pirmąjį klausimą, ar nacionalinis teismas, kuriam pateiktas mokesčių mokėtojo, kuris nebuvo atleistas nuo provincijos mokesčio už varomąją jėgą, ieškinys, turi įpareigoti šį mokestį surinkusią valdžios instituciją grąžinti jį mokesčių mokėtojui, jeigu teisiškai arba faktiškai nustato, kad šį mokestį surinkusi valdžios institucija negali šio mokesčio reikalauti iš mokesčių mokėtojo, kuris buvo atleistas nuo mokesčio už varomąją jėgą?

3. Ar varikliams, naudojamiems pramoninėms dujoms tiekti labai aukšto slėgio vamzdynais, o tam būtina įrengti kompresorių, taikomas mokestis už varomąją jėgą turi būti laikomas konsoliduotos EB steigimo sutarties 25 ir kituose straipsniuose draudžiamu lygiaverčio poveikio mokėjimu, paaiškėjus, kad *de facto* provincija ar komuna jį surinko už pramoninių dujų tiekimą už jos teritorijos ribų, kai tokiomis pačiomis sąlygomis gamtinių dujų tiekimas nuo tokio mokesčio yra atleistas?

4. Ar varikliams, naudojamiems pramoninėms dujoms tiekti labai aukšto slėgio vamzdynais, o tam būtina įrengti kompresorių, taikomas mokestis už varomąją jėgą turi būti laikomas Sutarties 90 ir kituose straipsniuose draudžiamu vidaus

mokesčiu, paaiškėjus, kad gamtinių dujų tiekimas nuo tokio mokesčio yra atleistas?

5. Ar teigiamai atsakius į šiuos klausimus, mokestį už varomąją jėgą sumokėjęs mokesčių mokėtojas gali pagrįstai reikalauti jį grąžinti nuo 1992 m. liepos 16 d., kai buvo priimtas sprendimas *Legros ir kt.*?”

- 19 2005 m. liepos 21 d. Teisingumo Teismo antrosios kolegijos pirmininko nutartimi bylos C-393/04 ir C-41/05 buvo sujungtos, kad būtų bendrai vykdoma žodinė proceso dalis ir priimtas sprendimas.

Dėl prejudicinių klausimų

Dėl byloje C-393/04 pateikto klausimo ir dėl pirmojo klausimo byloje C-41/05

Dėl šių klausimų priimtimumo

- 20 Belgijos vyriausybė ir Europos Bendrijų Komisija tvirtina, jog šie du klausimai nepriimtini, nes netgi atsakius į juos teigiamai šie atsakymai neturėtų jokio poveikio pagrindinių bylų, kuriomis siekiama susigrąžinti ginčijamus mokesčius, sprendimui.

- 21 Belgijos vyriausybė ir Komisija primena, kad, kaip matyti iš Teisingumo Teismo praktikos, nacionalinis teismas, į kurį subjektas kreipėsi su prašymu grąžinti sumokėtą mokestį, esant EB 88 straipsnio 3 dalies paskutinio sakinio pažeidimui, iš esmės negali prisidėti prie teisių, kuriomis gali remtis teisės subjektas, išsaugojimo. Iš tiesų dėl tokio grąžinimo atsirastų nauja neteisėta pagalba, kuri prisidėtų prie pirmosios, o nacionalinis teismas, kaip ir bet kuri kita nacionalinės valdžios institucija, turi nepažeisti Bendrijos teisės ir todėl negali priimti sprendimo, suteikiančio kitą neteisėtą pagalbą.
- 22 Ta pati vyriausybė ir Komisija mano, kad net jeigu ginčijamas atleidimas nuo mokesčių būtų laikomas valstybės pagalba, ieškovė pagrindinėje byloje negalėtų pagrįstai atsisakyti sumokėti nagrinėjamus mokesčius. Būtų kitaip, tik jei šie mokesčiai būtų pagalbos priemonės finansavimo būdas ir jeigu pajamos iš minėtų mokesčių darytų įtaką pagalbos sumai. Tačiau šioje byloje šių sąlygų neatitinka nei atleidimo nuo mokesčių taikymas, nei jo apimtis.
- 23 Visų pirma reikia priminti, kad pagal nusistovėjusią Teisingumo Teismo praktiką vykstant EB 234 straipsnyje įtvirtintai bendradarbiavimo tarp nacionalinių teismų ir Teisingumo Teismo procedūrai pastarasis turi pateikti nacionaliniam teismui naudingą atsakymą, kuris šiam leistų išspręsti jam pateiktą bylą (žr. 1997 m. liepos 17 d. Sprendimo *Krüger*, C-334/95, Rink. p. I-4517, 22 punktą ir 2000 m. lapkričio 28 d. Sprendimo *Roquette Frères*, C-88/99, Rink. p. I-10465, 18 punktą).
- 24 Taip pat reikia nurodyti, kad pagal nusistovėjusią Teisingumo Teismo praktiką nagrinėjantys bylą nacionaliniai teismai privalo įvertinti, ar jų sprendimui būtinas prejudicinis sprendimas, ir nustatyti Teisingumo Teismui pateikiamų klausimų svarbą. Vis dėlto Teisingumo Teismas gali atsisakyti pateikti atsakymą į nacionalinio teismo pateiktą klausimą, būtent, kai akivaizdu, jog jo prašomas Bendrijos teisės

išaiškinimas yra visiškai nesusijęs su pagrindinės bylos aplinkybėmis arba dalyku (žr. būtent 1999 m. birželio 15 d. Sprendimo *Tarantik*, C-421/97, Rink. p. I-3633, 33 punktą; 2000 m. kovo 9 d. Sprendimo *EKW ir Wein & Co*, C-437/97, Rink. p. I-1157, 52 punktą ir 2002 m. sausio 22 d. Sprendimo *Canal Satélite Digital*, C-390/99, Rink. p. I-607, 19 punktą).

- 25 Dėl pagrindinių bylų dalyko svarbu nurodyti, kad, kaip matyti iš bylos medžiagos ir ginčų Teisingumo Teisme, būtent iš ieškovės pagrindinėje byloje pateiktų paaiškinimų, jei *Air Liquide* prašymų dalykas yra ginčijamų mokesčių gražinimas, jais taip pat siekiama ginčyti šiuos mokesčius įtvirtinusių teisinių priemonių galiojimą.

- 26 Šiomis sąlygomis reikia atsakyti į pateiktus klausimus.

Dėl atsakymo į minėtus klausimus

- 27 Reikia priminti, kad EB 87 straipsnio tikslas – išvengti, kad valstybių narių tarpusavio prekybai darytų įtaką valdžios institucijų suteikta nauda, kuri, palaikydama tam tikras įmones arba tam tikrų prekių gamybą įvairiomis formomis, iškraipo konkurenciją arba gali ją iškraipyti (1974 m. liepos 2 d. Sprendimo *Italija prieš Komisiją*, 173/73, Rink. p. 709, 26 punktą).

- 28 Todėl reikia išnagrinėti pagrindinėje byloje nagrinėjamą atleidimą nuo mokesčių aplinkybių, nuo kurių priklauso, ar nacionalinė priemonė pagal EB 87 straipsnio 1 dalį laikoma valstybės pagalba, atžvilgiu, t. y. valstybės lėšomis arba jos išteklių sąskaita vykdomas šios priemonės finansavimas, naudos įmonei egzistavimas, šios priemonės atrankinis pobūdis, jos poveikis valstybių narių tarpusavio prekybai ir dėl jos atsirandantis konkurencijos iškreipymas.
- 29 Kalbant apie pirmą ir antrą sąlygas reikia priminti, kad pagal nusistovėjusią Teisingumo Teismo praktiką pagalbos sąvoka yra platesnė nei subsidijos, nes ji apima ne tik pozityvias išmokas, kaip antai pati subsidija, bet ir priemones, įvairiais būdais mažinančias įmonei paprastai tenkančias mokesčines ir kitas finansines prievoles, kurios, nors ir nėra subsidijos tiesiogine šio žodžio prasme, yra panašaus pobūdžio ir turi tokį patį poveikį (žr. būtent 2001 m. lapkričio 8 d. Sprendimo *Adria-Wien Pipeline ir Wietersdorfer & Peggauer Zementwerke*, C-143/99, Rink. p. I-8365, 38 punktą; 2004 m. liepos 15 d. Sprendimo *Ispanija prieš Komisiją*, C-501/00, Rink. p. I-6717, 90 punktą ir 2005 m. gruodžio 15 d. Sprendimo *Italija prieš Komisiją*, C-66/02, Rink. p. I-10901, 77 punktą).
- 30 Iš to išplaukia, kad priemonė, kuria viešosios valdžios institucijos tam tikras įmones atleidžia nuo mokesčių, nors ir nėra valstybės išteklių perdavimas, bet dėl jos gavėjai atsiduria palankesnėje padėtyje nei kiti apmokestinamieji asmenys, yra valstybės pagalba EB 87 straipsnio 1 dalies prasme (žr. 1994 m. kovo 15 d. Sprendimo *Banco Exterior de España*, C-387/92, Rink. p. I-877, 14 punktą ir 2006 m. sausio 10 d. Sprendimo *Cassa di Risparmio di Firenze ir kt.*, C-222/04, Rink. p. I-289, 132 punktą).
- 31 Dėl trečios sąlygos, susijusios su pagrindinėse bylose nagrinėjamų priemonių atrankiniu pobūdžiu, akivaizdu, kad atitinkama mokesčinė nauda taikoma ne visiems ūkio subjektams, bet yra teikiama įmonėms, vykdančioms tam tikros rūšies veiklą, t. y. toms, kurios slėginėje gamtinių dujų įrangoje naudoja variklius, skirtus aprūpinimo vamzdynuose sukuriantiems slėgio režimą kompresoriams paleisti.

- 32 Kadangi šios priemonės taikomos ne visiems ūkio subjektams, jos negali būti pripažįstamos bendromis mokesčių ar ūkio politikos priemonėmis (žr. 2005 m. gruodžio 15 d. minėto Sprendimo *Italija prieš Komisiją* 99 punktą ir Sprendimo *Unicredito Italiano*, C-148/04, Rink. p. I-11137, 49 punktą).
- 33 Kalbant apie ketvirtą su valstybės pagalbos egzistavimu susijusią sąlygą, EB 87 straipsnio 1 dalis nustato, kad nagrinėjama priemonė turi daryti įtaką valstybių narių tarpusavio prekybai ir iškraipyti konkurenciją arba galėti ją iškraipyti.
- 34 Tokio vertinimo tikslais iš Teisingumo Teismo praktikos išplaukia, jog neprivaloma nustatyti, kad suteikta pagalba turėjo realios įtakos valstybių narių tarpusavio prekybai ir kad ji realiai iškraipė konkurenciją, o tik išsiaiškinti, ar ši pagalba gali daryti poveikį tokiai prekybai ir iškraipyti konkurenciją (žr. 2004 m. balandžio 29 d. Sprendimo *Italija prieš Komisiją*, C-372/97, Rink. p. I-3679, 44 punktą; 2005 m. gruodžio 15 d. minėto Sprendimo *Italija prieš Komisiją* 111 punktą ir minėto sprendimo *Unicredito Italiano* 54 punktą).
- 35 Ypač kai valstybės narės suteikta pagalba sustiprina įmonės padėtį, palyginti su kitomis Bendrijos vidaus prekyboje konkuruojančiomis įmonėmis, reikia manyti, kad ši pagalba turėjo pastarosioms įtakos. Be to, nėra būtina, kad pagalbą gavusi įmonė pati dalyvautų minėtoje prekyboje (žr. būtent 2005 m. gruodžio 15 d. minėto sprendimo *Italija prieš Komisiją* 115 ir 117 punktus ir minėto sprendimo *Unicredito Italiano* 56 ir 58 punktus bei nurodytą teismų praktiką).
- 36 Galiausiai sąlyginai mažas pagalbos dydis arba sąlyginai mažas ją gavusios įmonės dydis *a priori* nepanaikina galimybės, kad valstybių narių tarpusavio prekybai daroma įtaka (žr. 1994 m. rugsėjo 14 d. Sprendimo *Ispanija prieš Komisiją*, C-278/92 iki C-280/92, Rink. p. I-4103, 42 punktą).

- 37 Atsižvelgdami į pateiktus išaiškinimo elementus prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikę teismai turi nustatyti, ar pagrindinėse bylose egzistuoja valstybės pagalba.
- 38 Į byloje C-393/04 pateiktą klausimą ir pirmąjį klausimą byloje C-41/05 reikia atsakyti, kad tik gamtinių dujų talpyklose naudojamų variklių atleidimas nuo komunos arba provincijos mokesčio už varomąją jėgą, kuris netaikomas varikliams, naudojamiems kitoms pramoninėms dujoms, gali būti laikomas valstybės pagalba EB 87 straipsnio prasme. Prašymus priimti prejudicinį sprendimą pateikę teismai turi įvertinti, ar tenkinamos su valstybės pagalbos egzistavimu susijusios sąlygos.

Dėl antrojo klausimo byloje C-41/05

- 39 Šiuo klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas Teisingumo Teismo klausia apie teisines nagrinėjamo atleidimo nuo mokesčio laikymo valstybės pagalba pasekmes ir apie apmokestinamojo asmens, sumokėjusio mokestį, nuo kurio kitų įmonių atleidimas gali būti tokia valstybės pagalba, teises.
- 40 Siekiant atsakyti į šį klausimą svarbu priminti, kad pagal EB 88 straipsnio 3 dalies trečią sakinį valstybė narė savo pasiūlytą pagalbos priemonių neįgyvendina tol, kol jos bus pripažintos esančios suderinamos su bendrąja rinka.
- 41 Šiuo atžvilgiu Teisingumo Teismas nusprendė, kad nacionalinis teismas valstybės pagalbos kontrolės sistemoje gali dalyvauti, tik jei tai išplaukia iš Teisingumo Teismo praktikoje pripažinto draudimo įgyvendinti valstybės pagalbą pagal EB 88 straipsnio

3 dalį tiesioginio veikimo. Pirmiausia Teisingumo Teismas pabrėžė, kad valstybių narių teismai turi apsaugoti teisės subjektų teises, nacionalinės valdžios institucijoms galbūt pažeidus draudimą įgyvendinti pagalbą (žr. 2003 m. spalio 21 d. Sprendimo *Van Calster ir kt.*, C-261/01 ir C-262/01, Rink. p. I-12249, 53 punktą).

42 Kalbant apie priemones, kurių galima arba privaloma imtis siekiant užtikrinti šią teisinę apsaugą, Teisingumo Teismas nurodė, kad vadovaudamasis nacionalinėmis procedūrinėmis priemonėmis nacionalinis teismas privalo imtis visų veiksmų dėl pažeidimo, kuriuo remiasi teisės subjektai, kiek tai susiję tiek su pagalbos priemonės įgyvendinančių aktų galiojimu, tiek su pažeidžiant EB 88 straipsnio 3 dalį suteiktos finansinės paramos grąžinimu (žr. 1991 m. lapkričio 21 d. Sprendimo *Fédération nationale du commerce extérieur des produits alimentaires ir Syndicat national des négociants bei transformateurs de saumon*, C-354/90, Rink. p. I-5505, 12 punktą ir 2005 m. sausio 13 d. Sprendimo *Streekgewest*, C-174/02, Rink. p. I-85, 17 punktą).

43 Teisingumo Teismas taip pat nusprendė, kad siekdami išvengti minėto mokesčio mokėjimo mokesčio mokėtojai negali remtis tuo, jog kitų įmonių atleidimas nuo mokesčio yra valstybės pagalba (žr. 2001 m. rugsėjo 20 d. Sprendimo *Banks*, C-390/98, Rink. p. I-6117, 80 punktą). Iš to išplaukia, kad net darant prielaidą, jog pagrindinėje byloje nagrinėjamas atleidimas nuo mokesčio yra valstybės pagalba EB 87 straipsnio prasme, galimas šios pagalbos neteisėtumas negali daryti įtakos paties mokesčio teisėtumui.

44 Iš tiesų EB 88 straipsnio 3 dalies paskutinis sakiny apibrėžia pareigą, kurios tikslas — užtikrinti, kad pagalba nebūtų suteikta tol, kol Komisija ją pripažins esant suderinamą su bendrąja rinka. Šiomis aplinkybėmis nacionalinių teismų įgaliojimai iš esmės yra prevencinio pobūdžio ir neturi viršyti Komisijai suteiktų įgaliojimų, kai ši, išsamiai išnagrinėjusi, priima sprendimą dėl valstybės pagalbos teisėtumo.

- 45 Galiausiai reikia pastebėti, kad ir kitoms įmonėms tapus galimais gavėjais, padidinant gavėjų skaičių, nepašalinami pažeidžiant EB 88 straipsnio 3 dalį suteiktos pagalbos padariniai, bet atvirkščiai – dėl to šios pagalbos padariniai yra didesni.
- 46 Būtų kitaip, jeigu mokestis ir numatytas atleidimas nuo jo būtų sudėtinė pagalbos priemonės dalis. Siekiant mokestį laikyti sudėtine pagalbos priemonės dalimi, atitinkami nacionalinės teisės aktai turi nustatyti privalomo poveikio ryšį tarp mokesčio ir pagalbos: pagalba privalomai finansuojama pajamomis iš mokesčio ir pajamos daro tiesioginę įtaką pagalbos dydžiui ir todėl šios priemonės suderinamumo su bendrąja rinka vertinimui (minėto sprendimo *Streekgewest* 26 punktą ir 2005 m. spalio 27 d. Sprendimo *Casino France ir kt.*, C-266/04 iki C-270/04, C-276/04 ir C-321/04 iki C-325/04, Rink. p. I-9481, 40 punktą). Tačiau neegzistuoja jokie privalomo ryšio tarp mokesčio ir vienai įmonių kategorijai taikomo atleidimo nuo jo. Iš tiesų atleidimo nuo mokesčio taikymas ir jo taikymo sritis nepriklauso nuo pajamų iš mokesčio (žr. minėto sprendimo *Streekgewest* 28 punktą ir minėto sprendimo *Casino France ir kt.* 41 punktą).
- 47 Akivaizdu, kad pagrindinėje byloje toks ryšys tarp mokesčio už varomąją jėgą ir su juo susijusių numatytų atleidimų nėra įrodytas.
- 48 Todėl į antrąjį klausimą byloje C-41/05 reikia atsakyti, kad galimas atleidimo nuo mokesčio neteisėtumas, kaip antai pagrindinėje byloje, Bendrijos teisės valstybės pagalbos srityje atžvilgiu negali daryti įtakos paties mokesčio teisėtumui, todėl įmonės, kurios turi mokėti šį mokestį, siekdamos išvengti minėto mokesčio mokėjimo arba jį susigrąžinti, nacionaliniuose teismuose negali remtis suteikto atleidimo nuo mokesčio neteisėtumu.

Dėl trečiojo ir ketvirtuojo klausimų byloje C-41/05

— Išankstinės pastabos

- 49 Trečiuoju ir ketvirtuoju klausimais prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas siekia sužinoti, ar mokestis už varomąją jėgą gali būti importo ir eksporto muitams lygiaverčio poveikio mokėjimas EB 25 straipsnio prasme arba EB 90 straipsnio draudžiamas diskriminacinis vidaus mokestis.
- 50 Pirmiausia primintina, kad kadangi su lygiaverčio poveikio mokėjimais ir su diskriminaciniais vidaus mokesčiais susijusios Sutarties nuostatos netaikomos kumuliatyviai, Sutarties sistemoje ta pati priemonė negali tuo pačiu metu priklausyti abiem šioms kategorijoms (žr. 1993 m. rugpjūčio 2 d. Sprendimo *Celbi*, C-266/91, Rink. p. I-4337, 9 punktą).

— Dėl trečiojo klausimo

- 51 Reikia nurodyti, kad pagal nusistovėjusią Teisingumo Teismo praktiką bet kokia vienašališkai taikoma pinigine prievole, kad ir kokia maža ji būtų, nepaisant jos pavadinimo ir taikymo būdo, kuria apmokestinamos prekės dėl to, kad jos kerta sieną, ir kuri nėra muitas tiesiogine žodžio prasme, pagal EB 25 straipsnį laikoma lygiaverčio poveikio mokėjimu (žr. 1997 m. rugsėjo 17 d. Sprendimo *UCAL*, C-347/95, Rink. p. I-4911, 18 punktą; 2004 m. rugsėjo 9 d. Sprendimo *Carbonati Apuani*, C-72/03, Rink. p. I-8027, 20 punktą ir 2005 m. lapkričio 8 d. Sprendimo *Jersey Produce Marketing Organisation*, C-293/02, Rink. p. I-9543, 55 punktą).

- 52 Atsižvelgiant į šį apibrėžimą ir kalbant apie pagrindinėje byloje nagrinėjamo mokesčio požymius, reikia konstatuoti, kad, kaip matyti iš ginčų Teisingumo Teisme, šiuo mokesčiu apmokestinami būtent variklių, paleistų siekiant tiekti pramonines dujas labai aukšto slėgio vamzdynais, – o tam būtina įrengti kompresorių, – naudotojai. Be to, minėtas mokestis taikomas didelei daliai pramoninės veiklos sričių, kuriose naudojami šie varikliai.
- 53 Todėl mokesčio taikymo priežastis – šių variklių veikimas ir jų suvartojama energija, neatsižvelgiant į tai, kokia medžiaga arba energijos šaltiniu jie varomi. Kadangi minėtas mokestis nerenkamas dėl sienos kirtimo, jis nesusijęs su prekių importu arba eksportu.
- 54 Taigi į trečiąjį klausimą byloje C-41/05 reikia atsakyti, kad mokestis už varomąją jėgą, taikomas būtent varikliams, naudojamiems pramoninėms dujoms tiekti labai aukšto slėgio vamzdynais, nėra lygiaverčio poveikio mokėjimas EB 25 straipsnio prasme.

— Dėl ketvirtojo klausimo

- 55 Kaip Teisingumo Teismas jau pabrėžė, Sutarties sistemoje EB 90 straipsnis papildo su muitų ir lygiaverčio poveikio mokėjimų panaikinimu susijusias nuostatas. Šios nuostatos tikslas – užtikrinti laisvą prekių judėjimą tarp valstybių narių įprastomis konkurencijos sąlygomis, panaikinant bet kokią apsaugos formą, galinčią atsirasti iš kitų valstybių narių kilusioms prekėms pritaikius diskriminacinius vidaus mokesčius (1980 m. vasario 27 d. Sprendimo *Komisija prieš Prancūziją*, 168/78, Rink. p. 347, 4 punktas; Sprendimo *Komisija prieš Italiją*, 169/78, Rink. p. 385, 4 punktas ir sprendimo *Komisija prieš Daniją*, 171/78, Rink. p. 447, 4 punktas).

- 56 Svarbu pridurti, kad iš bendros vidaus mokesčių sistemos atsiradusioms piniginiams prievolėms, kurios remiantis tais pačiais objektyviais kriterijais sistemingai taikomos prekių kategorijoms, neatsižvelgiant į jų kilmę arba paskirtį, taikomas EB 90 straipsnis (žr. būtent 1981 m. vasario 3 d. Sprendimo *Komisija prieš Prancūziją*, 90/79, Rink. p. 283, 14 punktą; 1992 m. liepos 16 d. Sprendimo *Legros ir kt.*, C-163/90, Rink. p. I-4625, 11 punktą ir 1992 m. gruodžio 16 d. Sprendimo *Lornoy ir kt.*, C-17/91, Rink. p. I-6523, 19 punktą).
- 57 Dėl pagrindinėje byloje nagrinėjamo mokesčio už varomąją jėgą reikia nurodyti, kad jis konkrečiai arba išskirtinai netaikomas eksportuotoms arba importuotoms prekėms, atsižvelgiant į tai, kad jis susijęs su pramonės, prekybos, finansų arba žemės ūkio įmonių ekonomine veikla, o ne su pačiomis prekėmis.
- 58 Beje, reikia paminėti, kad fakto, jog suteiktas atleidimas nuo mokesčio susijęs su varikliais, naudojamais gamtinėms dujoms tiekti, nepakanka įrodyti, kad minėtas mokestis yra diskriminuojamojo pobūdžio, nes, kaip iš ginčų Teisingumo Teisme matyti, neatrodo, kad šios dujos yra pramoninėms dujoms analogiška prekė arba su pastarosiomis konkuruojanti prekė.
- 59 Taigi į ketvirtąjį klausimą byloje C-41/05 reikia atsakyti, kad mokestis už varomąją jėgą, taikomas būtent varikliams, naudojamiems pramoninėms dujoms tiekti labai aukšto slėgio vamzdynais, nėra diskriminacinis vidaus mokestis EB 90 straipsnio prasme.
- 60 Atsižvelgiant į pateiktus atsakymus į trečiąjį ir ketvirtąjį klausimus byloje C-41/05, į penktąjį šioje byloje pateiktą klausimą atsakyti nereikia.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 61 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą dėl prejudicinio sprendimo pateikusių teismų nagrinėjamosiose bylose, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šie teismai. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (antroji kolegija) nusprendžia:

1. Tik gamtinių dujų talpyklose naudojamų variklių atleidimas nuo komunos arba provincijos mokesčio už varomąją jėgą, netaikant šio atleidimo varikliams, naudojamiems kitoms pramoninėms dujoms, gali būti laikomas valstybės pagalba EB 87 straipsnio prasme. Prašymus priimti prejudicinį sprendimą pateikę teismai turi įvertinti, ar tenkinamos su valstybės pagalbos egzistavimu susijusios sąlygos.
2. Galimas atleidimo nuo mokesčio neteisėtumas, kaip antai pagrindinėje byloje, Bendrijos teisės valstybės pagalbos srityje atžvilgiu negali daryti įtakos paties mokesčio teisėtumui, todėl įmonės, kurios turi mokėti šį mokestį, siekdamos išvengti minėto mokesčio mokėjimo arba jį susigrąžinti, nacionaliniuose teismuose negali remtis suteikto atleidimo nuo mokesčio neteisėtumu.

- 3. Mokestis už varomąją jėgą, taikomas būtent varikliams, naudojamiems pramoninėms dujoms tiekti labai aukšto slėgio vamzdynais, nėra lygia-verčio poveikio mokėjimas EB 25 straipsnio prasme.**

- 4. Mokestis už varomąją jėgą, taikomas būtent varikliams, naudojamiems pramoninėms dujoms tiekti labai aukšto slėgio vamzdynais, nėra diskriminacinis vidaus mokestis EB 90 straipsnio prasme.**

Parašai.